

Учитель

Газета Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди

№5-6 (282-283)

15 червня 2020 року

Видається з 1933 року

VIVAT, ВИПУСКНИКИ!

Дорогі випускниці й випускники університету! Шановні колеги, професори й наставники, батьки! Дорогі друзі!

Незважаючи на те що ваші урочистості проходять з урахуванням особливостей сьогодення, щиро радію і вітаю вас із цим. Дипломи бакалавра отримали 1079 випускників денної і заочної форм навчання, зокрема 64 дипломи з відзнакою. Переконалися, що за роки навчання ви багато чому навчилися, маєте фундаментальні знання з обраної спеціальності, високу культуру, сформувалися як громадяни, патріоти України.

Упевнений, що роки навчання в університеті запам'ятаються не тривожними повідомленнями, а здобутками Вашого громадянського й професійного зростання, уміннями й навичками мистецтва навчати інших і постійно удосконалюватись. За ці довгі місяці карантину всі ми скупили за живим спілкуванням на заняттях з вашими друзями-

викладачами та друзями-студентами, за нашими яскравими університетськими традиційними заходами. Радію вашим творчим і спортивним досягненням: Студентська весна-онлайн, виступи на наукових конференціях, перемоги в онлайн-конкурсах, виступи з громадськими ініціативами тощо.

Шановні друзі! Ви успішно закінчили перший ступінь вищої школи й отримали диплом бакалавра. Ви — наша гордість, надія та опора України. Сподіваємось, що більшість із вас продовжить навчання й отримає ступінь магістра. Запрошуємо всіх випускників-бакалаврів на навчання в магістратурі в alma mater на різні факультети, де вас чекають, де зможе поглибити знання у своїй галузі або ж обрати будь-яку іншу спеціальність та отримати дипломи магістра.

Бажаю успіхів вам, творчих злетів, відкриттів, миру й гармонії в душах і головах — здоров'я. Пам'ятайте своїх викладачів, які вклали у вас душу, успадкуйте їхній досвід, бережіть і плекайте істини, закладені ними. Бережіть себе, дякуйте своїм батькам, прославляйте себе і нашу рідну Україну.

Нехай Бог дарує Вам щасливу долю й допомагає кожному на життєвому шляху!

З повагою
ректор

Іван ПРОКОПЕНКО

Роздуми сучасників

СТУДЕНТСТВО ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ: НОВІ ВИКЛИКИ — НОВІ МОЖЛИВОСТІ

Під такою назвою було проведено університетський конкурс есе, який пройшов наприкінці травня за ініціативою Спільноти студентів і молоді.

Переможцями конкурсу за рішенням поважної комісії на чолі із зав. каф. української літератури та журналістики імені професора Леоніда Ушкалова Р.В. Мельникова стали:

І місце — **Юлія Гончар та Інна Пуфлер (укр. мовно-літ. ф-т).**

Юлія Гончар: «Молоде покоління намагається зробити карантин мак-

симально продуктивним. Будь-які труднощі для нас — новий челендж. Можливо, цей коронавірус і має корону, але сучасна молодь прийняла виклик і щодня доводить, що ми вищі за пандемію! ...Ще кілька місяців тому поняття «дистанційне навчання» було абсолютно невідоме нам, а вже сьогодні кожен студент став більш обізнаним у цій сфері технологій. Зум, скайп, гугл-клас, електронний журнал та безліч інших додатків тепер допомагають нам не лише поглиблювати знання з будь-якої дисципліни, а ще й бути креативними. Наприклад, я й гадаки не мала, що співати, танцювати в зумі — це так круто!... На жаль, кожен із нас сумує за студентськими буднями, цією університетською метушнею, але можна знайти й позитив, наприклад, різноманітність. Тепер ми можемо не лише прослухати пару, а ще й поговорити з викладачем, побачити того самого песика, про якого він уже давно розповідав, відчувати більш тісний зв'язок «викладач-студент». Це цінний досвід,

особливо для майбутніх педагогів».

Інна Пуфлер:

«Українське важливо розглянути, з чим у нових умовах стикається молодь та проаналізувати ці випробування як додаткові перспективи на педагогічній ниві. По-перше, навчання й дозволя в дистанційному форматі змушує кожного студента шукати нові способи опанування навчального матеріалу. За даними МОН, на 50% зріс попит на здобуття знань. Тож можна пройти безкоштовні онлайн-курси від провідних ун-тів світу, урешті-решт, розібратися в собі. Бути гнучким і мобільним — саме ці якості в майбутньому допоможуть краще розуміти психологію учнів і вміло поєднувати технічні засоби з освітньою програмою. По-друге, жити в умовах самоізоляції — це щоденна боротьба з «вірусом паніки». Дослідники вважають, що авторитетна людина може вплинути на думку 150 осіб, а непересічна — змінює думку 10 у своєму оточенні. Тож заспокойтеся, наповнюйте своє життя позитивними емоціями, намагайтеся фільтрувати інформацію та залишатися осторонь суспільної паніки, оберігаючи життя й здоров'я рідних і близьких. По-третє, незвичне для студентів постійне життя з родиною створює непорозуміння, образи і, як наслідок, «кризу стосунків». Сімейний затишок — найцінніший ресурс нових

сил для кожного, тому саме зараз нам необхідно взяти до уваги почуття кожного члена родини, дослухатися до його думки, розуміти, уміло долати конфліктні ситуації. Безперечно, цей досвід стане нам у пригоді. Людство перебуває в стані паузи. Можливо, природа надає останній шанс виправити помилки минулого й почати все з чистої сторінки. Використайте його з розумом!»

II місце — **Ксенія Давиденко (ф-т дошкіль. освіти), Оксана Пивоварова (укр. мовно-літ. ф-т);**

Ксенія Давиденко: «Ось уже тридцять років ми живемо в незалежній Україні. Чи є взагалі незалежні країни в сучасному світі, де правлять інтернаціональні надпотужні корпорації та інтернаціональний надпотужний капітал? Молода людина замислюється: чи українські можновладці поділяються останнім зі своїми громадянами в момент крайньої небезпеки? Ось трапилося велике всесвітнє лихо — епідемія коронавірусу, яка охопила всі країни. Добра нагода порівняти дії влади в різних країнах. Які серйозні, відповідальні та продумані дії одних і які безвідповідальні інших!»

В Україні люди завжди були готові прийти на допомогу ближньому. Прості люди. Еліта ж використовує кожну трагічну нагоду, щоб похизу-

ватися своїми статками, щоб продемонструвати можливості своїх фондів, утвердитися на людському нещасті. А добро треба робити скромно, від щирого серця».

Оксана Пивоварова: «Я відкрила багато нового для себе: почала більше часу проводити з рідними, удосконалила свої кулінарні навички, зайнялася своїм здоров'ям, намалювала картину, прочитала купу книг, написала декілька віршів, почала цінувати кожен момент, проведений з друзями, почала займатися спортом, відкрила для себе науку нумерології».

Я зрозуміла, наскільки цінні заняття в аудиторії, яка чудова дорога від ун-ту до гуртожитку та прогулянки парком. Я навіть не уявляла, що можна сумувати за містом, метро, посиденьками в улюбленій кав'ярні, прогулянками в торговельних центрах. Ми не цінували, що мали, а тепер не уявляємо своє життя без цього, воно здається нам сірим та безбарвним. Тож використовує карантин з користю, відкриваючи нові можливості, а дехто постійно бачить негатив. Навіть у моменти, коли здається, що все погано й виходу немає, потрібно заспокоїтися й намагатися знайти, щось позитивне. Усе погане рано чи пізно закінчиться, потрібно вірити та чекати».

Продовження на стор. 3

Віртуальний хор

НАЦІОНАЛЬНИЙ РЕКОРД УКРАЇНИ ВСТАНОВЛЕНО!

За ініціативи ф-ту мистецтв ХНПУ імені Г.С. Сковороди та Вінницького ДПУ імені М. Коцюбинського було встановлено національний рекорд України в категорії «Найбільший віртуальний хор в Україні!»

11 українців з 15 областей України та з різних країн світу — Польщі, Великобританії, Америки, Росії, які люблять українську пісню, — у такий нелегкий час стали частиною одного хорового колективу, щоб показати силу Музики!

Українську народну пісню «Не стій, вербо, над водою» співали як професійні музиканти, так і аматори. До мистецького проєкту «Віртуальний хор в Україні» за декілька днів долучалися сім'ями, приводили своїх знайомих. Грунтовна робота задля досягнення спільної мети була здійснена Оленою та Ігорем Слободиськими з Вінниці, Ілоною Буйденко з Кодими. Високопрофесійною та відповідальною була робота звукоорежисера Максима Дзівалтвського, викладача ХНПУ імені Г.С.Сковороди, хормейстера хору імені В.В. Королевського та графічного дизайнера Дмитра Печенюка з Бердичева, які з'єднали сотні відео з різ-

ною гучністю та якістю звуку, вісім хорових партій та солістів, щоб вони звучали як єдиний ансамбль. Через вуха Максима «пройшла» сотня голосів, і він, немов справжній екзамінактор, перевірив усі партії солістів, звертаючи увагу на тембри й тональність. Усіх учасників проєкту поділили за типами голосів, запропонували їм розучити пісню, ноти, для полегшення створили караоке-версію. Кожен неодноразово записував свою партію на відео, яку конвертували та обробляли. Уже від першого невеликого макету звучання віртуального хору всі

були в захваті. Для фіксації, перевірки та реєстрації потрібна була й фінансова підтримка, яку здійснили рідні педуніверситети Харкова та Вінниці.

Мистецький проєкт офіційно зареєстрований Книгою рекордів України як національний рекорд — найбільший в Україні віртуальний хор. Організатори отримали посвідчення рекордсменів України, а учасники нагороджені дипломами. Прем'єра відеоролика «Віртуальний хор в Україні» відбулася 11 травня 2020 року в YouTube і наочно продемонструвала, що навіть на карантині можна творити разом і популяризувати мистецтво.

На фото: Максим Юрійович Дзівалтвський, співорганізатор, звукоорежисер та диригент проєкту, викладач каф. теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової підготовки вчителя ф-ту мистецтв нашого ун-ту.

Почесна нагорода

12 червня 2020 року в ХОДА відбулась урочиста церемонія, під час якої Голова ХОДА О.В. Кучер особисто привітав та вручив обласні іменні стипендії 40 кращим науковцям Харківщини (представникам академічної, галузевої та університетської науки).

Пам'ятним дипломом провідного науковця нагороджено обласного стипендіата в галузі науки імені В.Н. Каразіна (з гуманітарних наук) д. пед. н., проф., зав. каф. теорії і методики викладання природничо-математ. дисциплін у дошкільній, початковій і спеціальній освіті ХНПУ імені Г.С. Сковороди **Олену Миколаївну Іонову!**

Вітаємо Олену Миколаївну з почесною нагородою та бажаємо невичерпної енергії, натхнення, нових наукових злетів і перемог!

Онлайн-естафета

ОЛІМПІЙСЬКИЙ ДЕНЬ ІЗ ЗІРКАМИ СПОРТУ

4 червня на базі ХНПУ імені Г.С. Сковороди відбулась онлайн-акція від зірок спорту.

Спортсмени Харківської області прийняли естафету від олімпійців Сумщини з нагоди щорічного святкування «Олімпійського дня».

Імениті олімпійці нашого регіону, які отримали естафетну літеру «У», передали напутні слова символічною естафетою «Ми змогли! Упевнені, й ви зможете!» майбутнім учасникам Ігор у Токіо.

Долучитися до онлайн-естафети від зірок спорту, показати свою фізичну форму та виграти олімпійські подарунки цього року можна було навіть не виходячи з дому. З 1 по 19 червня щотижня серед учасників естафети розігрувалися олімпійські подарунки.

Найкращі відео та фото разом із зірками українського спорту потраплять у фінальний відеоролик OlympicDay-2020.

Спортслуб

Зліва направо: Г. Близицево, учасник Олімпійських ігор 1964-1968 рр., 7-разовий чемпіон СРСР, І. Прокопенко, ректор ун-ту, Б. Бондаренко, призер Олімпійських ігор 2016 р., С. Саїдова, голов. тренер збірної України з артистич. плавання, В. Христов, голова ХОВ НОК України

Мистецькі конкурси

I ВСЕУКРАЇНСЬКА АРТ-ВИСТАВКА

З 27 квітня по 21 травня за ініціативи ХНПУ імені Г.С. Сковороди відбулась I Всеукраїнська арт-виставка-конкурс «Пандемія: самозахист, свідомість, самоізоляція», у якій взяли участь студенти 9 вишів України.

Журі відзначило таких студентів нашого вишу: у номінації «Графіка» I місце — Ольга Куваліна; III місце — Марія Хом'як, обидві — з ф-ту мистецтв, ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

У номінації «Плакати»: I місце — Марина Обужованна; II місце — Вероніка Канівська, обидві — з ф-ту мистецтв ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Приз глядацьких симпатій — Ольга Рибка, ф-т мистецтв ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

У номінації «Живопис» I місце в Олені Вітківській, фізико-матем. ф-т ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

У номінації «Фото» I місце в Дар'ї Кришталь, ф-т мистецтв ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

ОНЛАЙН-КОНКУРС «ПАНДЕМІЯ ТА ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ЗДОРОВ'Я»

Переможцями I Всеукраїнського онлайн-конкурсу в номінації «Fashion дизайн» стали: I місце — Хоан Тхібічло (ф-т мистецтв), II місце — Вікторія Катруха (ф-т мистецтв), III місце — Марія Ільченко (ф-т мистецтв) та Тімеа Софіланич (Закарпатський угорський ін-т ім. Ференца Ракоці II); у номінації «Візуально-комунікативний дизайн»: I місце — Діана Ракітська-Мащенко (ф-т мистецтв); II місце — Анастасія Мусатенко (Черкаський держ. технологічний ун-т); III місце — Марія Мазуровська (ф-т мистецтв); Каріна Манько (Черкаський держ. технологічний ун-т). Приз глядацьких симпатій — Олександра Склар (ф-т мистецтв), Олена Вітківська (фізико-мат. ф-т), Олександра Саккер (ф-т початков. навч.).

ПРАЦЮЄМО Й ПІД ЧАС КАРАНТИНУ

Упродовж карантину, починаючи з 12 березня 2020 року, наукова бібліотека ХНПУ імені Г.С. Сковороди дистанційно забезпечує потреби своїх користувачів в освітній, науковій діяльності.

Розуміючи неможливість повноцінного виконання запитів, бібліотека пропонує студентам, аспірантам, докторантам, науково-педагогічним працівникам використовувати інформаційні ресурси, відображені на веб-сторінці бібліотеки на університетському сайті <http://hnpu.edu.ua/uk/division/naukova-biblioteka-hnpu-imeni-gsskovorody>, а також отримувати консультативну допомогу працівників бібліотеки в режимі on-line.

Здійснити пошук будь-яких документів у паперовому й електронному вигляді, внесених до бази даних ретроспективно та відображених у вигляді бібліографічних записів нових надходжень допоможе електронний каталог бібліотеки (містить понад 227 тис. записів).

Переглянути, скачати повні тексти підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій, монографій за профілем університету, розміщених в електронній бібліотеці, можна на сайті Електронного каталогу <http://193.105.7.202:852/> шляхом авторизації користувачів бібліотеки та в локальній мережі університету.

Нагадаємо також про можливість використання в навчальній і науковій роботі університетської спільноти повнотекстових документів навчального, навчально-методичного, наукового призначення, відображених в електронному архіві ун-ту (репозитарію) <http://dspace.hnpu.edu.ua/>.

Завдяки спільній роботі працівників бібліотеки, викладачів університету та співробітників кафедр (самоархівування робіт), кількість публікацій в ньому постійно збільшується і на сьогодні складає близько 3500.

Працюючи віддалено, співробітники бібліотеки пропонують своїм користувачам також консультативну допомогу у визначенні індексів УДК (за час карантину надано понад 20 консультацій), індексів ББК і авторського знаку для наукових публікацій, пошук за темами, навчальними дисциплінами, складання й редагування списків використаних джерел у наукових працях за вітчизняними і світовими стандартами, списків для робочих програм, книгозабезпечення для проходження акредитації (див. контактну інформацію на головній сторінці бібліотеки).

Для зближення під час карантинних обмежень у спілкуванні зі своїми користувачами й поширення інформації про ресурси бібліотеки, її послуги, визначні події країни, цікаві факти, тощо співробітники бібліотеки ведуть сторінки в соціальних мережах Facebook та Instagram.

Після карантину бібліотека з радістю чекає у своїх приміщеннях на зустрічі зі своїми читачами, бо живе спілкування має більшу цінність, ніж віддалене, а друкована книга дарує більше насолоди, ніж електронна!

О.І. Романовська,
зав. наук.-метод. відділу НБ ун-ту

Вітаємо

У ІІІ Всеукраїнському бібліотечному «Біографічному рейтингу» перемогу здобула **Неудачина Тетяна Іванівна**, зав. довідково-бібліографічного відділу Наукової бібліотеки ун-ту! Тетяна Іванівна отримала ДИПЛОМ І ступеня в номінації «Персональний показник» за видання: «Григорій Сковорода: філософія життя і творчості «українського Сократа»: наук.-допом. бібліогр. покажч. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г.С. Сковорода, Наук. 6-ка; уклад. Т.І. Неудачина; відп. ред. О.Г. Коробкіна. (Харків: ХНПУ, 2019.).

Онлайн-сервіс

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ В ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ

Ураховуючи реалії сучасного світу, сьогодні стійкої позиції набуває змішане навчання як таке, що уможливило доцільне об'єднання інструментів очного та дистанційного навчання у співвідношенні, яке найкраще підходить до конкретної освітньої ситуації.

У цьому ракурсі широкого використання набувають соціальні мережі, що виступають платформою для створення інтерактивних мережевих навчальних занять. Особливу увагу приділяємо потенціалу соціальної освітньої мережі EDMODO.

EDMODO — освітня технологічна платформа, яка надає змогу організувати дистанційну комунікацію, співпрацю учасників навчального процесу в режимі реального часу. EDMODO повністю відтворює освітню діяльність онлайн: створення віртуальних класів, навчальних груп; розміщення навчальних завдань; створення й накопичення віртуальної бібліотеки; розробка тестів, вікторин, проведення опитувань; відстеження результатів виконання тестів, завдань; ведення електронного журналу; створення онлайн-календаря подій і багато іншого. Звернімо увагу, що EDMODO можна перетворити й на відкритий майданчик для спілкування та вирішення актуальних освітніх питань. Цей онлайн-сервіс виступає плат-

формою для створення спільнот за інтересами, професійних об'єднань і є ефективним інструментом організації професійної взаємодії і взаємодопомоги, відкритим дискусійним майданчиком для колективного обговорення проблем навчання, висвітлення власного досвіду й вивчення досвіду колег, місцем, де можна отримати консультацію або допомогу досвідчених фахівців.

На кафедрі інформатики фізико-математичного ф-ту набуто значний практичний досвід організації змішаної форми навчання в системі підготовки майбутніх учителів у межах курсу «Соціальні мережі в педагогічній діяльності». Основну увагу в курсі сконцентровано саме на набутті студентами практичних умінь застосування в освітньому процесі мережі Edmodo, яка відрізняється розвиненим функціоналом, а також використання мережі як інструменту власного професійного вдосконалення і просування.

В.М. Андрієвська, Л.І. Білоусова,
каф. інформатики

Відомі харків'яни

ФЕНОМЕН ІЛІ МЕЧНИКОВА

З травня 2020 року виповнилося 175 років від дня народження нашого співвітчизника Іллі Мечникова, видатного біолога, лауреата Нобелівської премії з медицини, автора багатьох видатних відкриттів в галузі зоології, ембріології, мікробіології, патології, розробника фагоцитарної теорії імунітету, винахідника першого йогурту, невтомного дослідника способів лікування особливо небезпечних інфекційних хвороб, засновника геронтології (науки про старіння), який присвятив усе життя вирішенню величозного й благородного завдання — боротьбі за людське здоров'я й активне довголіття.

Усуперіорі імен учених, працями яких закладено фундамент сучасного природознавства, уже століття немеркнучим світлом зорі ім'я Іллі Мечникова. Навіть серед класиків природознавства небагато імен, що не тьмяніють у часі; і зовсім мало концепцій, гіпотез та теорій, які через століття залишаються керівництвом до дії, а не пам'ятником історії.

У чому ж витоки та в чому причина беспрецедентного наукового успіху І. Мечникова? Їх декілька, і головна серед них — це дар наукового передбачення. Крім незаперечної логіки, Мечников володів величезною науковою інтуїцією та здатністю до голографічного мислення — властивістю, притаманною лише вченим від бога, здатним безпомилково відновлювати образ цілого. Саме таким представив І. Мечников науковому світу більше ста років тому практично завершений «портрет» загальнобіологічної теорії імунітету (далеко не повністю підкріплену тоді фактами), яка зазнала жорсткої критики, але в подальшому була цілком підтверджена науковцями.

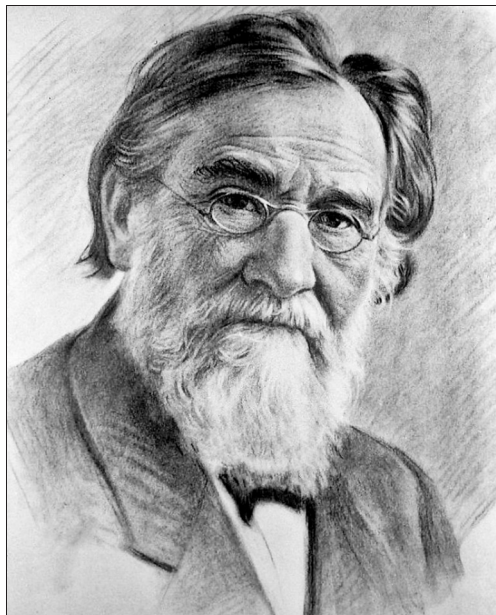
Що визначало творчу могутність І. Мечникова? По-перше, науковець завдяки енциклопедичній ерудиції зміг вийти за рамки власного вузького наукового профілю і оглянути предмет «з висоти пташиного польоту», знаходячись в позиції, коли деталі зникають, а залишається головне. По-друге, в основі відкриттів І. Мечникова лежить системний підхід, бо, будучи матеріалістом-діалектом, він безпомилково підібрав правильний ключ до вирішення найскладніших біологічних проблем — і цим ключем виявився історичний підхід, еволюціонізм у вищому розумінні цього слова, підхід, можливості якого не були повною мірою освоєні природодослідниками попередніх поколінь.

Ембріологічні дослідження І. Мечникова дозволили виявити загальні закономірності індивідуального розвитку організмів, які втілили ідею історичної єдності тваринного світу й визначили філогенетичні взаємовідношення між різними групами тварин. Ці роботи мали величезне значення для трактування загальнобіологічної ролі феномена імунітету та визначили основу низки узагальнень в галузі біології й медицини на перспективу багатьох десятиліть.

І. Мечников був першим біологом, який не тільки звернув увагу на роль симбіотичних взаємовідношень у забезпеченні стійкості людського організму, але й концептуально обґрунтував можливість їх використання в практичних цілях.

Однією з найбільших фундаментальних глав наукової спадщини І. Мечникова є вчення про ортобіоз. Учений був глибоко переконаним, що суть ортобіозу — забезпечення гармонійного розвитку людини, щоб вона змогла досягти довгої й активної старості, яка дасть відчуття насичення життям і смиренного бажання смерті. Щоб прискорити входження ортобіотики в наш менталітет, треба докласти значних зусиль, щоб подолати у свідомості людей стереотип зневажливого ставлення до свого здоров'я і виробити критичне відношення до своїх знань, бо можна багато чого знати, не знаючи найнеобхіднішого. І, звичайно, важливим є формування звички самоконтролю за станом свого здоров'я.

І. Мечников здійснив науковий подвиг, масштаб якого стає тим більш очевидним, чим він далі відходить в історичну ретроспективу. І не має ніякого сумніву в тому, що ідеї та

методологія Мечникова і в XXI столітті будуть основоположними для нових фундаментальних відкриттів у галузі природознавства та здоров'я збереження.

На особливу актуальність заслуговує вивчення педагогічної спадщини І. Мечникова. У своїй педагогічній діяльності він намагався максимально реалізувати формат організації і змістовного наповнення освітнього процесу, який ґрунтувався на творчому, науковому пізнанні світу природи і світу культури. Виявлення педагогічного потенціалу й науково-просвітницьких праць Мечникова дозволить використовувати їх для вирішення проблем гармонійного розвитку людини. На жаль, педагогічні погляди І. Мечникова досі вивчені недостатньо, хоча він віддав багато часу й сил розвитку педагогічної думки, збагатив вищу освіту новими ідеями та підходами викладання природничих дисциплін.

У 2005 році створено Міжнародний благодійний фонд охорони здоров'я імені І. Мечникова. Однією із значних акцій Фонду було відкриття пам'ятника нашому видатному земляку в м. Харкові. Він посів достойне місце в одному ряду з такими поставами, як Чарльз Дарвін, Луї Пастер, Роберт Кох. А на перетині харківських вулиць, навпроти красивого будинку, збудованого іншим славетним харків'янином, професором архітектури О.М. Бекетовим, розміщується Інститут мікробіології й імунітології НАМН України, створений у 1887 році самим Мечниковим і який зараз носить його ім'я.

У некролозі журналу «Искра воскресенья» (2016 р.) було зазначено: «Мечников помер, але безсмертна праця його життя. Ім'я його не помере у віках, і славою його наукового подвигу буде пишатися завжди його батьківщина».

Юрій Бойчук, проректор з наукової роботи

COVID-19

БУТИ ГОТОВИМ ДО ЖИТТЯ ПІСЛЯ ПАНДЕМІЇ

Досвід психологічного переосмислення явищ реальності як експериментальний, так і концептуальний дає можливість окреслити вектори уваги, які зорієнтовують нас на дієві налаштування — вважає д. психол. наук, проф., зав. каф. психології ХНПУ імені Г.С. Сковороди Хомуленко Тамара Борисовна.

1. «Мій новий світ». Життєвий простір людини після пандемії може змінитися так, що домашня та робоча зони будуть збігатися. Для сімейних людей це викликати сумніви щодо можливостей реалізації особистої автономії. Проте слід пам'ятати, що проблеми автономії особистості вирішуються через відчуття внутрішньої свободи, а не через подолання фізичної ізоляції. А ті, хто наодинці дома і живуть, і працюють, відчуття самотності переживають не через фізичну, а через психологічне відмежування та замкненість. Слід зазначити, що обмеження у фізичних контактах (рукостискання, обійми, тощо) імовірно збережуться й після завершення карантину. Це є гальмом для синтезу гормону окситоцину, який підтримує позитивний емоційний фон людини. Проте альтернативою обіймам як джерелу окситоцину (перевірено експериментально) може бути наповнення ширшої відданості погляд «братів наших менших», домашніх улюбленців: кішечок, псиків тощо.

Наш новий світ стає не тільки менш глобальним і більш локальним, але й таким, у якому не діють звичні нам прислів'я та приказки. Так, наприклад, прислів'я «Перший млинець навінець» не є актуальним, бо є ризик, що другий твій млинець ніхто не захоче їсти. «Сім разів відірви — один відріж». Але поки будеш міряти, нічого буде різати. «За двома зайцями поженешся — жодного не спіймаєш». Проте сьогодні доцільніше зразу планувати спіймати кількох зайців. А якщо чоботар без чобіт, до нього завтра ніхто не прийде.

2. «Мій шанс». Цей вектор про кризу і про те, як ми самі визначаємо, що для нас є кризою: ризик чи невизначеність як умова творчості; небезпека чи можливість як умова розвитку.

3. «Мої горизонти». Цей вектор про так звану «подушку безпеки», яка базується на здатності реалізовувати горизонтальну кар'єру (тобто рух не від посади до посади, а від професії до професії), бути, так би мовити, багатостатковим; бути наставником («Я тебе навчу, як це вивчити»); зробити те, що вміють робити всі, проте інакше (по-творчому).

4. «Мої пріоритети». У пріоритетах людини завтрашнього дня з перших позицій зрушуються споживацькі цінності. А на верхній щабель переходять цінності здоров'я та навчання. Об'єднуватиме нас надалі не глобальне прагнення до наживи, а глобальна солідарність. Адже умови спільного переживання лиха згуртовують.

5. «Зніми корону». Цей акцент вимагає розуміння того, що всі перед вірусом рівні, незалежно від посади, соціального чи матеріального статусу. Тому в новий світ ми приходимо з установкою на самообмеження й наміром самообслуговування. Не тільки карантин, але й економічна криза нас на це налаштовують.

6. «Не контролює себе — контролює тебе». Досвід самообмеження сприяє здатності до самоконтролю, яка убезпечує не тільки від зовнішнього контролю, але й від хвороб. Адже той менше хворіє і здоровий, хто має високий рівень саморегуляції. Проте нам обирати, що для нас краще,

більше безпеки та менше свободи чи самоконтроль та внутрішня свобода; лікування чи оздоровлення. І нам обирати, що для нас є карантин: тригером пасивності чи активного налаштування на майбутнє.

7. «Імунітет як життєва стратегія». Вектори імунітету як системи захисту від зовнішніх впливів стають векторами життєвої стратегії безпеки. Недоторканність сьогодні стає не тільки метою, але й копінгом, стратегією подолання складностей життя. Те, що дає нам можливість досягти недоторканності, те й допоможе подолати складну ситуацію. Прагнучи якості функціонування імунітету в умовах підвищеної небезпеки необхідно знати, що він потребує тих же амінокислот (тирозин, триптофан), що й синтез серотоніну та дофаміну (гормонів радості). Тому подекуди слід обирати: або оборона, або веселощі. Крім того, треба пам'ятати, що альтернативою радості є не тільки сум, але й спокій як результат відчуття внутрішньої рівноваги. У психологів є думка про те, що імунна система копіює характер наших соціальних зв'язків. Тому, обираючи комунікативні стратегії, ми отримуємо стратегії системи безпеки. Саме ми вирішуємо, бути об'єктом чи суб'єктом у небезпечній взаємодії зі світом, коли обираємо паразитування чи симбіоз, маніпуляцію чи паритет, конкуренцію чи кооперацію.

Стаття підготовлена за матеріалами публічної лекції: COVID-19: Бити готовим к жити после пандемии. («Подушка безопасности». Психиоиммунология.) Youtube.com

Наукові розвідки

ЗВЕЛИЧУЄМО «СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВИМ» В АНГЛОМОВНОМУ СВІТІ

У травні 2020 вийшла друком наша розвідка «Особливості перекладу давньої української пам'ятки «Слово о полку Ігоревім» американськими дослідниками Джеком Гейні й Еріком Далем» англійською мовою в міжнародному журналі Amazonia Investiga, який входить до престижної науково-метричної бази Web of Science.

У розвідці проаналізовано деякі особливості перекладу славетної української пам'ятки відомими дослідниками, сам переклад сьогодині доступний на сайті <https://faculty.washington.edu/dwaugh/rus/texts/igortxt2.htm>. Наша англомовна стаття ілюструє, як розглядалися вже відомі національні публікації (Р. Зорівчак, М. Котляр, В. Франчук), раніші переклади англійською (О. Йокояма, О. Пріцак, Р. Манні) та сучасні (В. Набокова, Д. Ворда, Р. Гауза, Р. Мена, Дж. Феннелла і Е. Стоукса, А. Бакера). У дослідженні порівнюються ці тексти з відомим українським перекладом пам'ятки, здійсненим українськими науковцями Леонідом Махновецем і Олексієм Мишаничем.

Цікаво, що сучасні американські дослідники виявляють значний інтерес до кількох аспектів вивчення «Слова о полку Ігоревім»: переклад у контексті світової літератури, проблема перекладу лексикси поеми, передача ритмики й просодики тощо. У нашому дослідженні акцентується увага на деяких труднощах перекладу.

Американські дослідники видали підручник для американських студентів про «Слово о полку Ігоревім» для філологічних ф-тів ун-тів, включивши в нього свій переклад і коментарі до нього. Робота Дж. Гейні та Е. Даяля викликає безперечний науковий інтерес, дає можливість американському студенту й читачеві уявити стародавню українську пам'ятку й сучасні погляди на неї.

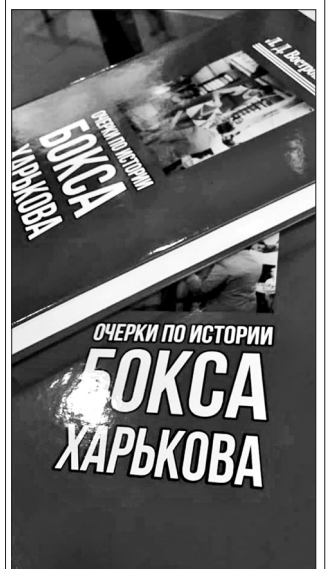
У статті зазначено, що в Америці є дуже мало академічних праць, присвячених цьому питанню. Це пов'язано не з відсутністю інтересу до «Слова о полку Ігоревім», а з проблемами перекладу давніх творів, зі складністю пізнання особливостей політичного, економічного, побутового стану тих часів.

На наше переконання, подальший ретельний аналіз проблем перекладу твору, відповідності мовних засобів, безсумнівно, може бути предметом подальших досліджень, вдумливих і серйозних, окреслить шлях до розкриття глибини славетної пам'ятки.

Детальніше з розвідкою можна ознайомитися за посиланням: Kostikova, I., Bozhko, Y., Razumenko, T., Goloborodko, E. The Translation Peculiarities of the Ancient Ukrainian Monument «On the Campaign of Igor» by American Researchers Jack Haney and Eric Dahl. Amazonia Investiga, 9(28), 545–551. DOI: <http://dx.doi.org/10.34069/AI/2020.28.04.59>

І.І. Костікова, зав. каф. теорії і практики англійської мови

Нові видання

Вітаємо доцента кафедри односторонності, фехтування і силових видів спорту ХНПУ імені Г.С. Сковороди Леоніда Вострокнутова з виходом монографії про історію Харківського боксу!

Практика

ДО ЛІТНЬОЇ ПРАКТИКИ-2020 ГОТОВІ

З 23 березня по 13 травня 2020 року відбувся щорічний збір-семінар з підготовки студентів III курсів до роботи в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку в умовах карантину.

Особливістю цьогорічного збору стало проведення його в умовах карантину в дистанційній формі. Заняття були організовані за допомогою створення Google класів для кожного потоку здобувачів вищої освіти. Викладачі, які забезпечували підготовку студентів на загальних зборах-семінарах надали інформацію і завдання для оформлення онлайн-нових курсів. Матеріали містили як аудіо-, так і відеофайли. Результати опрацювання виконаних завдань були перевірені викладачами. За потребою викладачі спілкувалися зі студентами на зручних для всіх платформах: Viber, Meet, Zoom.

Студенти, які мали труднощі з доступом до інтернету, зверталися за допомогою до однокурсників, надсилали завдання на електронну пошту організатора курсу. Велику допомогу в організації дистанційного навчання студентів надавали старости груп і відповідальні від ф-тів за педагогічну практику, і це заслуговує щирої подяки.

У цілому студенти виявили активність: ставили питання, висловлювали власну думку щодо завдань, викладачі регулярно надавали консультації, відповідали на запитання. Проведене в такий спосіб навчання показало, що наші студенти уміють самоорганізовуватися, володіють технічними засобами навчання, можуть самостійно опановувати нові знання. Усі студенти були згуртованими, але найбільш активними проявили себе студенти ф-ту інозем. філології, фізико-математичного та укр. мовно-літ. ф-тів.

Серед труднощів, які виникали при перевірці робіт, були «нікі» наших студентів, які заважали виставленню оцінок. Проте в цьому певною мірою проявляється й креативність наших студентів!

У цілому, перший дистанційний досвід організації зборів-семінарів з підготовки студентів до роботи в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку хоч і виявив певні труднощі й недоліки, але, безумовно, пройшов успішно.

А.А. Кабанська, зав. відділу практик, С.О. Васильєва, д.п.н. доц. каф. педагогіки

Літературний конкурс

ЛИСТ МАМІ

Традиційно, напередодні свята Дня матері, у нашому ун-ті відбувається літературний конкурс «Лист мамі», у якому беруть участь студенти всіх ф-тів.

Професійне журі відзначило роботу 7 студентів, які здобули призові місця.

Друкуємо фрагменти щирих, сповнених любові та ніжності листів переможців.

Перше місце: Крістіна Гусенко, укр. м.-л. ф-т, II курс:

«Добридень, матусю! Як твої справи? Знаю, що ти вже дуже скучила за мною, але прошу — не сумуй. Ще трохи — і я вдома. Навчаюся із задоволенням, і, правду кажучи, дуже щаслива, що обрала саме цей фах. Щоправда, іноді буває складно й хочеться опустити руки, але вчасно опановую себе, бо, як і в будь-якій справі, тут не обійтись без злетів і падінь. До того ж шил надає і твоя незмінна підтримка. За сотні кілометрів я відчуваю силу твоєї молитви — такої щирої і потужної. Знаю, що завдяки тобі мій янгол-охоронець завжди поруч і вчасно вберігає мене від лиха.

Усе начебто добре, але бувають такі миті, коли смуток огортає серце і я почуваю себе дуже самотньою... Знаєш, маме, за два роки навчання в цьому місті я знайшла чимало гарних друзів: добрих, щирих, завжди готових прийти на допомогу. Хочеться вірити, що людина є саме такою, якою вона тобі здається, якою ти її бачиш... Я дуже сумую, матусю. Так часом хочеться пригорнутися до тебе; відчути, як твої лагідні руки гладять моє неслухняне волосся. Так, я вже не маленька. Але скільки б мені не було років, я завжди знатиму, що зможу до тебе прихилитися й розповісти про все, що наболіло. У мене немає сумнівів, якщо я десь обещую, я потім гірко шкодуватиму, ти ніколи мене не засудиш. До зустрічі, рідненька! Твоя доня».

Друге місце: Аліна Медведєва, ф-т поч. навч., I курс:

«Коли я була маленькою, ти говорила, що світ завжди відкритий для нас...

Маме! Ти вселила в мене любов у справжнє. Знаю, що ти вже дуже скучила у моєму серці оселиться щось схоже на метелика: дуже красиве, ніжне і крихке. І просила мене зберегти його, чого б це не коштувало. Скажи, маме, адже ти мала на увазі те, що я зараз відчуваю? Мій метелик оселився в серці, коли я зустріла його. Знаєш, у нього такий мужній голос. Коли він говорить, я заплющую очі й згадую, як любила маленькою прийти до моря, згорнутися калачиком на теплomu піску, закрити очі й слухати. Його голос нагадує мені шум морських хвиль... Маме, коли я була маленькою, ти завжди говорила, що я закохаюся в гарного хлопця, але чи знала ти, що він буде найкращим? Маме, я щаслива! З любов'ю, твоя донька Аліна»

Друге місце: Максим Верман, укр. м.-л. ф-т, V курс:

«Привіт, маме. Я вже звик до своєї нової домівки. Тут тепло і добре пахне. Але у нас вдома завжди пахло смачніше, хоча тепер чомусь це вже не так. Бабуся вчора пекла пиріжки, але вони були не такі смачні, як у тебе, бо вона не

знає нашого з тобою секретного інгредієнту. І печиво у формі зірочок вона не вміє робити. Узагалі вона сказала, що форма в печива — це не головне. А я не знаю, як їй пояснити, що вона помиляється. Може, це все тому, що вона не їла нашого з тобою печива у формі зірочок. Я сумую за тобою. Хочу тебе побачити й обійняти. Чекаю, коли ти вже приїдеш. Люблю тебе. Від сина, який чекає печива у формі зірочок».

Третє місце — Анастасія Велієва, ф-т фіз. вих. і спорт, I курс; Валерія Доценко (на фото), ф-т поч. навч., I курс; Дар'я Стукаленко, істор. ф-т, II курс.

Окремо відзначено за художнє олітературнення епістолярного стилю — символічну версію образу матері як образу України — Ольга Смілянська, ф-т іноз. філол., II курс:

«...Знаєте, без Вас, маме, я би просто загубилася у цьому величезному світі. Мене інколи питають, хто ж я така. Тоді просто кажу, що я Ваша донька. Я насправді дуже вдячна за все Ваше життя, за прихильність і любов, якою Ви нас оточували, захищаючи від жорстокого світу. Я прошу вибачення за весь той біль, який Ви заради нас витримали... Маме. Чи не надокучають Вам сусіди? Завжди вони заздрили та все в наш сад заглядали! Не біється, маме, мої брати-сестри обов'язково Вас захистять. А я за них молитимуся, за всю нашу розкидану по світу родину. Як птахи завжди повертаються до рідних країв, так і я обов'язково до Вас повернуся; принесу на своїх крилах барвінок, розсиплю перед ганком волошок, і тоді прийде до нашого краю справжня весна. Тільки дочекайтеся мене, матінко Україна! З любов'ю із вірєю, Ваша Ластівочка».

Усіх переможців конкурсу чекають грамоти та приємні подарунки.

Онлайнова конференція

ФІЛОЛОГІЯ ХХІ СТОЛІТТЯ

Ювілейна Х Всеукраїнська науково-практична конференція студентства та наукової молоді «Філологія ХХІ століття» на українському мовно-літературному ф-ті відбулася в онлайновому режимі.

Заявлено 60 учасників (Харків, Полтава, Житомир, Львів), виголошено 35 доповідей, понад 7 годин живого спілкування в 4 секціях (мовознавство, літературознавство, методика викладання лінгвістичних дисциплін, гендерні студії в лінгвістиці, літературознавстві та суміжних науках) — такий науковий марафон пройшли студенти та викладачі мовно-літературного разом із нашими гостями! Учасники переборили свою невпевненість і страх перед таким форматом конференції, продемонстрували свої здобутки, розширили світогляд одне одного, накрес-

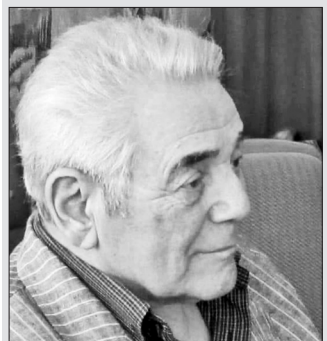
лили перспективи подальших наукових досліджень. Окрема подяка викладачам ф-ту та інших закладів, які підтримували своїх вихованців, долучилися до жвавих дискусій, надали корисні рекомендації та поради студентству. Від імені Оргкомітету — глибока вдячність усім, хто взяв участь у конференції! Усі учасники отримали іменні сертифікати та програму конференції. Наразі триває підготовка матеріалів конференції в межах збірника публікації студентства та наукової молоді «Філологія ХХІ століття».

Ю.М. Лебеденко, доц. каф. укр. мови

Сумуємо

На 91-році пішов з життя Лев Михайлович Мінкін, д. філол. н., професор, почесний академік АН вищої школи України, видатний учений-романіст.

Лев Михайлович народився в Харкові. Закінчив з відзнакою в 1954 р. ХДУ імені О.М. Горького за спеціальністю «франц. мова та літ-ра», був направлений до м. Самарканд (Узбекистан) викладати франц. мову в школі. Після аспірантури в ЛПІ ім. О.І. Герцена достроково захистив канд. дисертацію й очолив каф. франц. мови

Самаркандського ун-ту. Чимало зусиль віддано Л.М. Мінкіним дипломатичній роботі в країнах Африки. У 1965 р. Лев Михайлович повернувся до Харкова, у 1982 р. захистив докторську дисертацію в Ін-ті мовознавства АН СРСР.

З 1991 року Лев Михайлович — зав. каф. романської філології ХНПУ імені Г.С. Сковороди протягом 25 років. Під керівництвом проф. Мінкіна на території України та за її межами захищено 20 канд. дисертацій у галузі романської філології. Його талант керівника й педагога, власний приклад відданості науці та доброзичливого ставлення до людини створили образ справжнього інтелектуала й взірця для наслідування. З 2001 р. Лев Михайлович був членом спеціалізованої ради із захисту дисертацій Київського НЛУ, офіційним опонентом більш ніж 50 канд. та докт. робіт, рецензував десятки дисертацій, був членом редколегій наукових вісників харківських і київських вузів.

Л.М. Мінкін багато зробив для розбудови українсько-французьких наукових та освітніх зв'язків у межах Французького центру в Україні та Франції.

Лев Михайлович не любив словосполучення «науковий керівник», він казав «науковий батько». Дійсно, для багатьох це був цілеспрямований і оптимістичний учитель і друг.

Колеги, учні, друзі висловлюють своє щире співчуття родині Лева Михайловича Мінкіна. Учений завжди живе у своїх трудах, людина — у серцях і пам'яті інших людей.

Керівництво ун-ту, колеги ф-ту інозем. філології, каф. романської філології

12 травня 2020 року відійшов у вічність Микола Кіндратович Подберезький, д. пед. н., професор.

сор, проф. каф. соціальної роботи і соц. педагогіки ХНПУ імені Г.С. Сковороди — сильна особистість, видатний учений, людина з активною життєвою позицією.

М.К. Подберезький закінчив Харківський юридичний ін-т за спеціальністю «правознавство». З 1965 по 1975 рік працював в органах МВС України. Протягом 1975–1991 років обіймав посади викладача, ст. викладача, проректора Харківського юрид. ін-ту.

З 1993 р. життя Миколи Кіндратовича було пов'язане з ХНПУ імені Г.С. Сковороди. З 1993 по 2020 р. він працював на посадах проректора з навч. роботи, зав. каф. правового виховання, директора Ін-ту педагогіки і психол. імені В.О. Сухомлинського, проф. каф. соц. роботи і соц. педагогіки.

Сфера його наукових інтересів визначалася актуальними питаннями теорії і практики професійної підготовки фахівця соціальної галузі. М.К. Подберезьким було сформовано власну наукову школу з дослідження проблем правової підготовки вчителя, надруковано більше 180 наукових та науково-методичних праць, із них 7 монографій, 8 підручників для студентів, 10 навч. посібників. Під його керівництвом захистилося 3 докт. та 12 канд. дисертацій з пед. наук. Світла пам'ять про Миколу Кіндратовича Подберезького зберігається в серцях тих, хто його знав, працював і спілкувався з ним.

Висловлюємо щире співчуття рідним та близьким Миколи Кіндратовича.

Керівництво ун-ту, колеги кафедри

14 травня 2020 року на 61 році пішла з життя Марина Юріївна Бабенко, канд. філол. н., доц. каф. англ. філології ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

М.Ю. Бабенко закінчила ХДУ імені О.М. Горького (нині ХНУ імені В.Н. Каразіна) у 1982 р. З 1994 р. життя Марини Юріївни було пов'язане з ХНПУ імені Г.С. Сковороди. З 2002 по 2007 рр. вона віддала працювала на посаді заст. декана з виховної роботи на ф-ті іноземної філології, а з 2018 року — заст. декана ф-ту з навч. роботи.

Двічі отримала грант акад. програми імені Фулбрайта, за якою проходила стажування в Ун-ті Міссурі (м. Колумбія) та в Ун-ті співдружності Вірджинії (м. Річмонд), брала участь у багатьох міжнародних проєктах і щиро ділилася здобутими знаннями й натхненням зі студентами та колегами. А головне, була світлою людиною, цікавим співрозмовником і душею нашого ф-ту.

Колеги, учні, друзі висловлюють своє щире співчуття родині Марини Юріївни у зв'язку з тяжкою втратою.

Світла пам'ять про Марину Юріївну завжди житиме в пам'яті учнів і в серцях колег.

Керівництво ун-ту та колеги ф-ту іноземної філології

Роздуми сучасників

СТУДЕНТСТВО ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ: НОВІ ВИКЛИКИ — НОВІ МОЖЛИВОСТІ

Початок на стор. 1

III місце — Анастасія Гребешкова (фізико-матем. ф-т), Олександра Саккер (ф-т початк. навч.), Мирослава Сеньок (ф-т іноз. філології)

Анастасія Гребешкова: «Уже після першого тижня самоізоляції я зрозуміла, що перетворююсь на «зарученицю рутини». Здавалося, що я схожа на героя фільму «День бабака», який потрапив у часову петлю: щоранку він прокидався й переживав один і той самий день. На перший погляд — це фантастична ситуація, але чи не опинилися ми в подібному колі? Щодня ми прокидаємось у тій самій квартирі, маємо однаковий режим, розклад занять, отже, можна казати, що ми ходимо по колу. Можна заперечити, що більшість проводить так усе життя. Так, життя циклічне, але мені здається, що воно має бути не замкненим, а розвиватися по спіралі. Ходити по колу чи розірвати його й рухатися вперед — це вибір кожного з нас. Такі ми, перебуваючи на самоізоляції, маємо чудовий шанс не перетворитися на хатніх тварин, що їдять та бігають по колу, а наповнювати кожен день сенсом, ставити перед собою певну мету та досягати її».

Олександра Саккер: «Щоб не з'їхати з глузду, сидючи в чотирьох стінах, саме зараз є час для самореалізації. Знайди собі заняття, яке буде приносити задоволення, а може, і грошки. Я, наприклад, допомагаю своїм одноліткам з дистанційним

навчанням. Почни ЧИТАТИ! Я цікавлюсь новинами в медицині або люблю поринути в матеріали на сайті якогось психолога. Це теж читання, нехай не книги, але це саморозвиток! Це дає можливість підтримати будь-який діалог та бути в темі, а не утратити під чийсь спів. Будь активним навіть під час карантину! Та завжди пам'ятай: усе залежить від твого бажання!»

Мирослава Сеньок (ф-т іноз. філології). «Ще одна складність, з якою довелося зіткнутися, — недостатня самоорганізація студента. Дехто хвилю сприйняв карантин: час для відпочинку, розваг та блукання в соцмережах. Але щоб встигати за новим ритмом навчання, треба вчитися тайм-менеджменту та зробити кожен день більш структурованим, а саме: слід контролювати й планувати свій час задля того, щоб провести його корисно й усе встигнути. Можна сказати, що ми стали більш відповідальними та дорослими.

ми. Тож усі успіхи й невдачі залежать тільки від нас. А щодо проведення різних культурних заходів, то наш ун-т проводить «Студентську весну» в режимі онлайн. Це дуже круто, адже студенти можуть продемонструвати свої таланти, й активне університетське життя продовжує вирувати навіть на відстані. Більш того, в Інтернеті існує дуже багато різних віртуальних музеїв, можна відвідати концерт улюбленого виконавця або спробувати себе в навчанні на безкоштовному курсі в Європейському закладі вищої освіти, тим самим розвиваючи свою духовну культуру та професійну компетентність».

Спеціальний приз від журі редакції газети «Учитель» отримали студенти Валерія Артюшенко, ф-т психол. та соціол.; Дівчицька

Софія, іст-фак; Ноздрачова Даша природ. ф-т.

Валерія Артюшенко:

«Пандемія зробила виклик нам, але ми навіть і не думаємо здаватися! Наша робота стала набирати оберти, ми почали шукати нові можливості для втілення своїх задумів! Студентство змогло опанувати навички ІТ, переосмислити життєві цінності, креативно мислити під час підготовки свят. У чаті ми жваво обговорювали важливі питання самоврядування та нові ідеї, при цьому робили й домашні справи. Ми дистанційно провели Студентську весну, безліч онлайн-нових конференцій, записали різні майстер-класи до свят. Студентство стало справжньою дружньою командою, котра готова допомогти будь-якій людині в тяжкій ситуації. Пандемія перевернула наш світогляд: ф-ти стали ще дружніші, ми навчилися чути одне одного, налаштувалися на одну хвилю, яка заряджає позитивом наше оточення, цінувати кожен хвилину та залишатися справжніми людьми! Студентство було, є і буде великою силою, котра здатна будувати світле майбутнє та протистояти навіть пандемії!»

4

Атестати науковцям

12 червня 2020 року ректор нашого ун-ту акад. І. Прокопенко привітав та вручив атестат про присвоєння звання **старшого дослідника** за спеціальністю 113 «Прикладна математика» проректору з інноваційної діяльності Станіславу Сергійовичу Зубу.

Крім того, **атестат професора** отримали такі науковці: Л.В. Гармаш,

О.А. Жерновникова, О.В. Івашенко, С.К. Криворучко, О.О. Матвеева, Н.О. Пономарьова. **Атестати доцентів** отримали О.О. Гуліч, Г.С. Корчагіна, О.С. Лук'янова, Н.П. Нестеренко, Л.А. Шевченко.

Щиро вітаємо наших викладачів! Зичимо невичерпного натхнення й насаги на нові здобутки!

Новинки

ЖУРНАЛ «ЩАСЛИВИЙ ЧАС»

У нашому університеті вийшов перший номер міжнародного періодичного рецензованого наукового електронного журналу *Astraea* («Астрей»).

Як відомо, Астрей — грецька богиня справедливості, дочка Зевса і Феміди, яка правила в золоту добу; у переносному значенні — «щасливий час». Науковий журнал виходитиме англійською мовою два рази на рік, є безкоштовним, має відкритий доступ.

Місія журналу Астрей — об'єднати пошуки дослідників навколо освітнього та наукового процесу, заповнити наукові прогалини різних філологічних напрямів: літературознавства, лінгвістики, перекладознавства, методики викладання мов і літератур, а також таких міждисциплінарних гуманітарних перспективних векторів, як психолінгвістика, соціолінгвістика, комп'ютерна лінгводидактика, філософія мови тощо; осмислити різнонаціональні підходи до освітнього процесу країн світу.

Для обговорення в першому випуску на сторінках журналу пропонується таке коло проблемних питань сучасної думки: від літературознавства «Леонід Фрізман про Івана Франка та його літературно-естетичні позиції», «Мотив «двійництва» в оповіданні Вана Вейляна», «Полоністичні студії на кафедрі світової літератури і порівняльного літературознавства

Вдалий дебют

ВІДКРИТТЯ ПЛЯЖНОЇ ЛІГИ

30-31 травня 2020 р. дівчата клубу «ХНПУ-Харків'янка» взяли участь у відкритті «Аматорської ліги міста Харкова з пляжного волейболу».

У турнірі взяли участь 17 команд. Серед призерів турніру було 5 наших дівчат: III місце — пара Марина Лісєнкова та Сніжана Пахомова; II місце — пара Світлана Шевченко та Марина Попель; У парі чемпіонку представниці нашого клубу Катерина Мезенєва! Вітаємо дівчат з відкриттям сезону та бажаємо красивої гри, яка дає насолоду гравцям і глядачам. Удачі тренеру Євгені Стрельникові за підготовку дівчат.

Спортклуб

Переможці конкурсу ім. Т.Г. Шевченка

За наказом № 622 від 13.05.2020 про нагородження переможців Х Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка за результатами фінального етапу стало відомо, що обидві студентки українського мовно-літературного факультету ім. Г.Ф. Квітки-Основ'яненка здобули дипломи I ступеня серед студен-

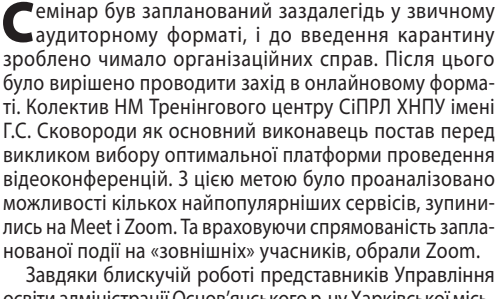

тів закладів вищої освіти — **Гусенко Крістіна** (II курс) та **Мусійко Світлана** (III курс). За десять років, що проводиться цей конкурс, таких високих результатів наші студенти ще не мали! Вітаємо переможниць та бажаємо їм підкорювати нові вершини на шляху до професійного зростання! Дякуємо викладачам факультету за належну підготовку студентів.

Онлайн-досвід

«ПЕДАГОГІЧНИЙ ДІАЛОГ: ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА, ДОСВІД»

22–23 квітня відбувся науково-методичний семінар «Педагогічний діалог: теорія, практика, досвід», основною цільовою аудиторією якого були вихователі дитячих садочків та вчителі початкових класів. Організаторами семінару виступили ХНПУ імені Г.С. Сковороди та Управління освіти адміністрації Основ'янського р-ну Харківської міської ради.

Семінар був запланований заздалегідь у звичному аудиторному форматі, і до введення карантину зроблено чимало організаційних справ. Після цього було вирішено проводити захід в онлайн-форматі. Колектив НМ Тренінгового центру СІПРЛ ХНПУ імені Г.С. Сковороди як основний виконавець постав перед викликом вибору оптимальної платформи проведення відеоконференцій. З цією метою було проаналізовано можливості кількох найпопулярніших сервісів, зупинились на Meet і Zoom. Та враховуючи спрямованість запланованої події на «зовнішніх» учасників, обрали Zoom.

Завдяки блискучій роботі представників Управління освіти адміністрації Основ'янського р-ну Харківської міської ради лише тих, хто зареєструвався через електронну форму було майже 400 осіб.

За сприяння директора Інституту інформатизації освіти нашого ун-ту А.І. Прокопенка, який запропонував не обмежуватись лише платформою Zoom та зробив усі необхідні налаштування, було прийнято рішення про запуск відеоконференції Zoom через Facebook Live, завдяки чому до семінару змогли долучитись близько 2,5 тис. осіб. Нині можна впевнено стверджувати, що захід став дійсно простором діалогу широкого кола освітян: вихователів, учителів, викладачів, професорів, академіків.

Відкрили науково-методичний семінар голова оргкомітету — академік НАПН України, д. пед. н., професор, ректор ХНПУ імені Г.С. Сковороди І.Ф. Прокопенко та співголова оргкомітету — начальник Управління освіти адміністрації Основ'янського р-ну Харківської міської ради, к. юр. н. О.С. Нижник.

Захід проходив у двох секціях: «Дошкільна освіта» та «Початкова школа», у кожній з яких виступили по 6 спікерів — сміливих професіоналів (бо незвичний формат), що володіють цифровими навичками. Учасники мали змогу

наживо ставити запитання доповідачам або писати в чат, робили коментарі під відео прямого ефіру.

Наш університет із 12 спікерів семінару представляли 6 доповідачів: Л.Є. Перетяга — д. пед. н., проф., зав. каф. спеціальної педагогіки, керівник НМ лабораторії з ОРІВ голо-су ПГП; Т.В. Паньок — д. пед. н., канд. мистецтвознавства, зав. каф. образотворчого мист-ва; О.І. Башкір — д. пед. н., доц., проф. каф. педагогіки; М.В. Кордубан — к. пед. н., доц. каф. теорії і технологій дошк. освіти та мистецьких дисциплін; Т.М. Собченко — к. пед. н., доц. каф. педагогіки; М.В. Стефан — аспірант ХНПУ імені Г.С. Сковороди, провідний спікер НМ Тренінгового центру СІПРЛ.

Згадуючи емоції, хвилювання, невпевненість у достатньому рівні наших технічних навичок, побоювання щодо потужності інтернету, що супроводжували нас під час підготовки та проведення семінару, і зрештою отримавши чудовий результат, сьогодні ми радіємо важливому професійному досвіду, якого набули під час карантину, і тому, на що довго ще б не наважились у звичних умовах.

Ірина Прокопенко, керівник НМ Тренінгового центру СІПРЛ

СТУДЕНТСЬКА ВЕСНА — 2020

Ось і завершився університетський конкурс художньої самодіяльності «Студентська весна — 2020». Реалії сьогодення внесли свої корективи у творче життя університету, тому цього року традиційний конкурс талантів проходив в онлайн-режимі. У конкурсі брали участь студенти всіх факультетів. Проводились онлайн-консультації та репетиції солістів і колективів; учасники завантажували відео своїх виступів та надсилали їх для перегляду журі.

Наші студенти показали не тільки високий рівень виконавської майстерності, а й проявили креативність та оригінальність в умовах самоізоляції.

Щорічний конкурс був представлений у багатьох номінаціях: як традиційних (вокал, хореографія, інструментальний та розмовний жанр), так і зовсім нових, зокрема «Краща кавер-версія твору», «Краще виконання пісні мовою жестів», «Краще виконання власного твору» та багато інших. У своїх виступах конкурсанти поєднують різні види мистецтва: поезію, музику, художню творчість, а також створюють оригінальні дуети й ансамблі, масові творчі номери, демонструють яскраві авторські твори.

Ми пишаємось майстерністю та професіоналізмом керівників і талантами учасників творчих колективів.

Віriamo, що й надалі участь студентів у мистецьких заходах буде сприяти повноцінному гармонійному розвитку особистості майбутніх учителів і прояву їхніх талантів, адже творчість сприяє вихованню й становленню сучасного педагога.

А.М. Нікітенко, художній керівник культурно-мистецького центру

ПОЕЗІЯ — ЦЕ МУЗИКА ДУШІ

Є скарби, заховані глибоко в землю, а є ті, що зовсім поруч, на поверхні, що передаються з покоління в покоління, чаруючи людську душу. До таких скарбів, на нашу думку, належать і пам'яті роду, і його звичаї та традиції, і, звісно, поезія українського народу.

У народі кажуть, що поезія — це музика душі, де переплелись людська радість і біль, щастя й журба, смуток та щасливі моменти. Студенти 3 курсу в межах дисципліни «Культура мовлення й практикум з виразного читання» під керівництвом к. ф. н., доц. Т.Ф. Осіпової взяли участь у конкурсі «Поетична весна-2020». Традиційно цей конкурс відбувається у святковій аудиторії, із запрошенням почесних гостей — викладачів, поетів, митців, але цього року через карантинні обмеження він проходив онлайн, роботи студентів були розміщені на сторінці «Творча майстерня» у Facebook.

Завдяки цьому аудиторія й географія слухачів значно розширилася, а для учасниць такий формат конкурсу надав нових можливостей виявити власну креативність читця в поєднанні з режисерськими здібностями. Кожна учасниця (на жаль, серед конкурсантів не було жодного представника «сильної статі») приємно здивувала своїми відеороліками, не тільки користувачів соціальних

мереж, а й кваліфіковане журі, до складу якого були запрошені ветеран каф. укр. мови, багаторічний очільник конкурсу читців Н.О. Алексєєва, колишній декан укр. мовно-літ. ф-ту, к. ф. н., доц. І.В. Тимченко, а також к. ф. н., нині докторант каф. укр. мови О.В. Халіман.

Результати конкурсу було оголошено під час офіційної конференції на платформі ZOOM, до якої долучився й декан факультету, д. ф. н., проф. К.Ю. Голубородько, який звернувся до всіх з вітальним словом.

Переможцями конкурсу стали:

I місце — Влада Ситник (з поезією Ліни Костенко «В дні, прожиті печально і просто...»); II місце — Людмила Капуста (з поезією Ліни Костенко «Я просто жінка», Вікторія Погрібняк (з авторським віршем «Не буває в житті ідеалу»); III місце — Яна Радченко (з поезією Ліни Костенко «І все на світі треба пережити»), Марія Коршунова (з поезією Сергія Жадана «Пахне великими грошиами»), Анастасія Нікіфорова (з поезією Ліни

Костенко «Страшні слова, коли вони мовчать»).

Крім того, роботи студентів журі поцінувало в номінаціях «Оригінальна режисюра», «Креативний сценарій», «Майстер пейзажу», «Операторська майстерність», «Найкращий голос за кадром», «Весняний настрій», «Поетична індивідуальність». Особливо було відзначено творчу роботу Анастасії Дечко (авторський вірш «Вони»), яка перемогла в номінації «Найкраща авторська поезія».

Завідувач кафедри к. ф. н., проф. О.А. Олексенко у привітальному слові переможцям побажала не зупинятися, а розвивати свої здібності, бо для майбутнього вчителя чи філолога більш широкого профілю — це дуже важливо. Сподіваємось, що студенти й надалі будуть удосконалювати свої ораторські вміння, адже, як вважає улюблена поетеса нашого студентства Ліна Костенко, «Поезія — це завжди неповторність, якийсь безсмертний дотик до душі...».

Т.Ф. Осіпова, доц., модератор конкурсу

ТВОРЧІСТЬ В УМОВАХ ІЗОЛЯЦІЇ

Чи можливе творче життя колективу під час карантину? Так, цілком можливе. І підтвердженням тому є участь Народного ансамблю народного танцю «Зоріцвіт» (керівники: Ольга Лиманська та Каріне Редько) відряду у двох хореографічних конкурсах, які проходили дистанційно протягом 11–20 травня 2020 року.

Члени журі Всеукраїнського дистанційного конкурсу хореографічного мистецтва «Танцююча країна — 2020» (м. Рівне) високо оцінили хореографічну постановку «Людина начебто не літає...», яка була представлена в напрямку «Сучасна хореографія», категорія 17–25 років, номінація «мала

група до 6 чоловік». Колектив отримав найвищу кількість балів — 238 і став володарем Гран-прі.

За результатами IV Міжнародного дистанційного фестивалю-конкурсу мистецтв «Арт Центр Талантів 2020» (м. Харків) НАНТ «Зоріцвіт» став володарем Гран-прі в номінації «Хореографія»,

Лауреатом I ступеня та отримав приз глядацьких симпатій за більшістю переглядів та відданих голосів.

Карантин — це не зупинка в розвитку і не канікули, це можливість по-новому сприйняти дійсність та знайти спосіб самореалізації.

Кафедра хореографії

Поради лікаря

ЯК ПРАВИЛЬНО ВИЙТИ З КАРАНТИНУ

Якщо на початку карантин був доволі жорстким, то нині обмеження поступово послаблюють. Проте попри повернення до звичного життя в багатьох українців залишилась тривожність, до якої призвели тривале перебування вдома та страх заразитися невідомою раніше хворобою.

У кризовій психології виокремлюють кілька етапів виходу з кризового стану. **Перший етап** — шок-вий. Хтось зупиняється в діях, панікує. У багатьох вмикається тваринний інстинкт самозбереження. При цьому людина не може раціонально обдумувати проблему. **Другий етап** — заперечення. Від початку карантину це тривало досить довго. Навіть зараз багато хто заперечує той факт, що загроза для здоров'я країни таки є. Яскраво виражався етап агресії. Він був помітним ще до карантину. Бійки в маршрутках, сварки з тими, хто з ГРВІ ходив на роботу, знаходилися у громадських місцях. Люди гнівалися на владу, перекладали відповідальність на інших. Агресивність змінювалася на етап довірливих взаємин. Ми ніби самі з собою, родиною, роботодавцями, державою підписуємо договір про прийняття певних умов, щоб вижити під час пандемії. Але до повного прийняття ситуації і примирення з тим фактом, що ця халепа може прийти до кожного в будь-який момент ще потрібно пройти щонайменше два періоди. Найстрашніший етап, він може бути і найдовготривалішим, — депресивний період. Будь-які обмеження призводять до того, що людина не може задовольнити власні потреби, робити те, що вона хоче і від цього сується настрій. Хандра, апатія — це стан, у який ми себе заводимо. І самі ж можемо витягти. Головне знати, що цей період також закінчиться. І буде знову можливість рухатися, їздити, мандрувати, зустрічатися.

Варто виходити з карантину поступово. Насамперед приділити увагу не спілкуванню з друзями-знайомими (це можна і далі частково робити через фейсбук), а тим природним процедурам, що забезпечують нам здоров'я. Це є сонячні ванни, перебування на свіжому повітрі, енергійні прогулянки (на відлюдді). Це забезпечить Вам оздоровлення і гарний настрій.

Для того щоб вийти з карантину, потрібно: 1. Навчитися бачити цінність у дрібницях. 2. Припинити страждати. Стати нарешті зрілими дорослими людьми. 3. Навчитися пробачати себе і відпускати минулі помилки. 4. Навчитися безумовно і безкорисно любити та приймати себе, дітей, близьких, світ. 5. Егоцентризм, пихатість, жадібність до всього змінити на повагу і терпимість.

Медики роблять все, що від них залежить. А ми маємо робити своє. Якщо ж будемо дотримуватись правил, поважати одне одного, то швидше вийдемо із цього процесу.

Отже, поради такі: це протягом тривалого часу носити маски або респіратори, одноразові рукавички та мати дезінфікуючі засоби. Особливо, коли треба відвідати якісь заклади. У парках, скверах все одно варто одягати маску, бо ми не знаємо, що може пройти повз нас. Після повернення додому щоразу обов'язково треба ретельно мити руки не менше 30 секунд. Витирати їх бажано одноразовими рушниками, а після цього дезінфікувати антисептиками із вмістом спирту не менше 60–70%. Щоб шкіра рук не страждала, можна використовувати косметичні зволожувальні або живильні креми. Ще слід відмовитися від обіймів та вітань із рукостисканням. І, що особливо важливо, зберігати дистанцію.

Під час відвідування адміністративних установ буде проводитись температурний скринінг. Тому в разі виявлення підвищеної температури або за наявності симптомів гострого респіраторного захворювання необхідно звернутися до свого лікаря. На жаль, хворобу частково вдається приборкати, але не перемогти. Зважайте на це!

Т.І. Циганкова, лікар-терапевт вищої категорії

Головний редактор
Ірина Бикова

Редактор
Юлія Лебеденко
Дизайн, верстка
Роман Березовський

Газета зареєстрована в управлінні преси Харківської обласної адміністрації. Свідчення № ХК-242 від 10.01.95

Засновник і видавець газети ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. 61168, м. Харків, вул. Валентинівська, 2, корп. А, кімн. 200. Т. 68-63-12

Рукописи та листи не рецензуються, не повертаються. Думки авторів можуть не збігатися з думкою редакції.

E-mail редакції:
uchitel_hnpu@ukr.net
Видається українською та російською мовами

Надруковано в друкарні ТОВ «Юка Оптима» вул. Сім'ї Сосніних, буд. 3, оф. 601, м. Київ, 03680.
Тираж 500 прим.